

PERSBERICHT

27 april 2020

ECOLOGISCHE RAMP OP DE SCHELDE VERMEDEN

Sinds vorige week bestrijdt De Vlaamse Waterweg nv samen met Natuur en Bos van de Vlaamse overheid en de Vlaamse Milieumaatschappij de vervuiling in de Schelde. Door een dijkbreuk in een Franse suikerraffinaderij nabij Cambrai kwam er vervuild water terecht in de Schelde. De verontreiniging onttrekt massaal zuurstof aan het water waardoor het zuurstofgehalte in het water zakt naar nul, met zware gevolgen voor het waterleven.

Massale vissterfte in Vlaanderen vermeden

De gevolgen van de vervuiling voor het waterleven, zowel vissen als andere waterorganismen, in Frankrijk en Wallonië zijn dramatisch. Zowat het volledige visbestand in de Schelde op Frans en Waals grondgebied is gestorven. In Vlaanderen werd alles op alles gezet om de kwetsbare, ecologisch waardevolle watersystemen op het traject van de vervuiling te beschermen. En met succes zo blijkt. “Dankzij de coördinatie van De Vlaamse Waterweg nv en de grootschalige inzet van mensen en middelen door zowel Natuur en Bos, de Vlaamse Milieumaatschappij, het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, de Civiele Bescherming, de lokale brandweerzones Fluvia, Vlaamse Ardennen en Centrum, brandweerdienst ESI, Aquafin en Air Liquide hebben we in Vlaanderen zo goed als het volledige visbestand kunnen redden en daarmee de grootste ecologische reddingsactie op onze waterwegen ooit succesvol uitgerold.” aldus minister van Mobiliteit en Openbare Werken Lydia Peeters.

Vervuiling verdund door extra zuurstof in de Boven-Schelde

Om te bepalen waar de vervuiling zich bevindt en hoe snel ze zich verplaatst, wordt het zuurstofgehalte continu gemeten door de Vlaamse Milieumaatschappij. Daarnaast worden ook dagelijks manuele metingen uitgevoerd. Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir: “De VMM plaatste op zeer korte tijd meetsondes op verschillende strategische plaatsen in de Boven-Schelde die continu het zuurstofniveau in het water controleerden. Aangevuld met dagelijkse manuele metingen gaf dit een zeer gedetailleerd beeld van hoe snel de vervuiling zich doorheen de Boven-Schelde verplaatste, en konden we gericht actie ondernemen. Er is een ramp vermeden door het formidabel werk en grote inzet van onze diensten en de vele vrijwilligers. Vlaanderen heeft duidelijk een hart voor de natuur.”

Sinds begin vorige week werden op een aantal strategische plaatsen beluchters in het water voorzien. Deze beluchters pompen opnieuw zuurstof in het water. Door de samenwerking met de Civiele Bescherming en Aquafin werden extra, grote beluchters ingezet. Ook het waterzuiveringsstation van Aquafin in Eine (Oudenaarde) werd ingeschakeld om vervuild water van de Boven-Schelde op te pompen en te zuiveren. Nog meer hulp kwam van Air Liquide die zuivere zuurstof rechtstreeks in de Boven-Schelde heeft geïnjecteerd om het zuurstofgehalte in het water opnieuw te laten stijgen. De Vlaamse Waterweg nv kon ook rekenen op de snelle inzet van waterbouwkundige aannemers zoals Ghent Dredging en De Brandt. Natuur en Bos zette op haar beurt een professioneel visserijbedrijf in om, op de weinig locaties waar vis toch in de problemen kwam, de vissen te vangen en over te plaatsen naar een zuurstofrijker deel van de Schelde. Ook op de grens van het Waals-Vlaams gewest in Spiere werden vissen in nood overgeplaatst naar onvervuild water door de Vlaamse Milieumaatschappij, in samenwerking met De Vlaamse Waterweg nv en de Société Publique de Wallonie.

Waar mogelijk werd zuurstofrijk water in zijwaterlopen opgehouden om te vermengen met het zuurstofloze water van de Boven-Schelde. In het kanaal Bossuit-Kortrijk werd op voorhand extra water opgepompt en door middel van sluizen teruggestort in de vervuilde Boven-Schelde. Ook op de Zwalm werd door de Vlaamse Milieumaatschappij ook extra water opgespaard.

Zowel het massaal inzetten van de beluchters als het zuiveren van vervuild water en het toevoegen van extra water heeft ervoor gezorgd dat de vervuiling verdund werd.

Ecologisch kwetsbare plaatsen beschermd door slimme waterbeheersing

Het vervuilde water wordt nog verder verdund met opgespaard Leiewater en door het strategisch inzetten van stuwen en sluizen op de Ringvaart om Gent worden zowel de Gentse binnenstad, de Boven-Zeeschelde als de Toeristische Leie gevrijwaard van de watervervuiling. De vervuiling wordt afgevoerd via de Ringvaart om Gent en het kanaal Gent-Terneuzen naar de Westerschelde. Om dit mogelijk te maken, werkt De Vlaamse Waterweg nv nauw samen met Rijkswaterstaat, de Nederlandse waterwegbeheerder, en North Sea Port.

Opruimen van dode vis

De intensieve aanpak heeft ervoor gezorgd dat we in Vlaanderen slechts een beperkt aantal vissen moeten ruimen uit onze waterwegen. De vissen die gestorven zijn in het Frans en Waals gedeelte van de Schelde worden echter meegevoerd met de stroming naar Vlaanderen. Op de grens van het Waals-Vlaams gewest in Spiere wordt door De Vlaamse Waterweg nv, in afstemming met de Société Publique de Wallonie de dode vissen opgeruimd. Deze ruimingsacties worden de komende dagen mogelijks nog verdergezet.

//

De Vlaamse Waterweg nv beheert en exploiteert de waterwegen als een krachtig netwerk dat bijdraagt aan de economie, de welvaart en de leefbaarheid van Vlaanderen. De Vlaamse Waterweg nv versterkt het vervoer via de binnenvaart, zorgt voor waterbeheersing en vergroot de aantrekkelijkheid van de waterwegen voor recreatie, toerisme en natuurbeleving. Vanuit de maatschappelijke zetel in Hasselt en onze zetels in Willebroek, Brussel, Antwerpen, Merelbeke en Mol werken ongeveer 1.350 personeelsleden van onze organisatie aan een slim, veelzijdig en welvarend waterwegennet. Kijk voor meer informatie op www.vlaamsewaterweg.be of volg ons op Facebook en Twitter.

Actuele informatie over stremmingen voor het scheepvaartverkeer is steeds terug te vinden via www.visuris.be